

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill.

Nyílt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „[Eggrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A legveszedelmesebb fegyver.

Aki figyelemmel kíséri az egyes államoknak évi költségvetéseit: szomorúan tapasztalhatja, hogy a népek keserves verejtékével áldozott adó legnagyobb részét a hadügyi kiadások nyelik el.

Dacára annak, hogy úgy az uralkodók, valamint felelős miniszterei rendszerint a békét hangoztatják és ennek állandóságát helyezik kilátásba: mégis ezekkel a folytonos béke nyilatkozatokkal szemben előttünk, laikusok előtt, megfoghatatlan okból az államok egyedüli és legfőbb törekvése a hadi létszámnak nem az apasztására, hanem ellenkezőleg, évről-évre nagyobb mérvű fokozására irányul.

A hadi költségvetés emelésére nagyban hozzájárulnak a fegyverek tökéletesítésére irányuló folytonos törekvések, aminek természetes folyamánya a már meglévő fegyvereknek átalakítása, vagy egészen újakkal való felcserélése.

A különböző gyilkoló eszközöknek oly nagy mennyiségével rendelkeznek az államok, hogy borzadva gondol az emberi ész egy bekövetkező háboru rémes következményeire.

De míg az államok ezeket a gyilkoló fegyvereket a háboru bekövetkezéseinek esélyeire az árzenalokban rejtgetik: addig a legveszedelmesebb és legöldöklőbb fegyvert az emberek folyton magukkal hordják és nap nap után ezer és ezer ember erkölcsi meggyilkolására fordítják. Ez az öldöklő fegyver: — a gyanu.

Veszedelmesebb fegyver ember kezében még nem volt és nem is lehet, mint a gyanu!

Míg a régi kor emberének vele született nyíltsága maga után vonta, hogyha esetleg bármi tekintetben hibát észlelt, a hiba elkövetőjét nyíltan felelősségre vonta, alkalmat adván ezzel egyúttal neki saját igazolására: addig a mai vakandok

rendszer a viláosságának, a nyíltságnak halálos ellensége.

Elrejtőzik odjába és onnan ereszti ki, ott szövi hálóját és ha bármi csekélyet észrevesz, ezt veleszületett gonosz természeténél fogva háromszorosan megnagyobbítva, bocsátja szét a szellő szárnyain.

A társadalmi viszonyok éber megfigyelője szomorúan kénytelen tapasztalni azt az aknamunkát, amit ez a gyilkos fegyver, a gyanu, minden téren véghez visz és félt, hogyha ily rohamosan foglal tért, megrontója lesz a közel jövőben az egészséges társadalmi szellemnek. Leszorítja a közpályáról a társadalom érdekében önzetlenül munkálkodókat.

Mert ne feledjük el, hogy a gyanu az alatt mozgó, a tehetségnélküli egyéneket nem érinti. Ezek nincsenek utjában.

A gyanu öldöklő fegyverét azok ellen irányozza, akik a közpályán működve, szívök egész melegével, tehetségök összes erejével, önzetlenül és minden haszon nélkül a közjó előmozdításán fáradoznak. Aki nekik hosszú, fárasztó munkával és önfeláldozással sikerül a közönység bizalmát, rokonszenvét, szeretetét megnyerniök és működésüket egyrészt siker, más részt elismerés kíséri, ami fáradozásuknak egyedüli, de legszebb jutalma.

De nem élvezhetik soká ezt a legszentebb emberi érzést; mert föltámad ellenük a gyanu és polip karjaival őket addig szorongatja, míg a sarba leránthatja. Vagy ha ez nem sikerül, az eddig tisztán állt képet bemoeskolja úgy, hogy aki csak előbb köztisztelőnek és közbizalomnak örvendett, anélkül, hogy okát tudná adni, tőle lassankint elfordulnak, irányában az emberek elhidegülnek.

Hány önzetlen, a közügyért lelkesülten küzdő férfiú lett a gyanu számandó áldozata, nehéz volna megmondani.

Tény azonban, hogy ha valamikor, úgy főképp napjainkban tapasztalhatjuk társadalmi életünkben a gyanunak romboló hatását annyira, hogy alig van név, bármily tisztelt és becsült legyen az, amelyhez férközni, amelyet befektetni, ne iparkodnánk.

Szomorú jelensége ez társadalmi állapotunknak!

Ahelyett, hogy a közjó érdekében feláldozniök tevékenységünket és annak előmozdításán vállalva közreműködnénk: ellenkezőleg még azokat is, akik a közügy szolgálatában állnak, a gyanu átkos fegyverével a küzdő térről leszorítjuk.

Mennél jobban elharapódik ez a veszedelmes betegség: annál kevesebben lesznek, akik a közjó érdekében tehetségüket, idejüket feláldozzák.

Pedig ez lenne a legveszedelmesebb állapot, ha a gyanu romboló hatása odáig terjedne, hogy a tette hivatott és tenni kész egyéneket a cselekvés teréről egészen leszorítaná. Veszedelmesebb lenne ez és károsabb hatású, mint egy európai háboru!

Némuljon hát el a gyanu! Lépjen helyébe az ember legszebb jellemvonása: a nyíltság!

Bátran, minden utógondolat nélkül, tárjuk fel az esetleg észlelt hiányokat! Adjunk módot és alkalmat az ellenfélnek saját igazolására!

Igy tisztázzuk a helyzetet. Így szolgálunk a közügynek. Így száműzzük körünkből egyszer és mindenkorra a legöldöklőbb és legveszedelmesebb fegyvert: — a gyanut!

A zalamegyei általános tanítói testület közgyűlése.

A zalamegyei általános tanítói testület évi közgyűlését Szalay Sándor testületi elnök elnöklése alatt Sümeghen f. hó 5-én tartotta a testületi tagok szép számu részvétele mellett.

A közgyűlést reggel 8 órakor ünnepélyes „Veni Sancte“ előzte meg, amelyet Németh János plébános tartott.

A „Zalamegye“ tárcája.

Két levél.

Ketten voltak a szobában. A leáldozó nap sugarai megaranyozták a szőke fürtös gyönyörű leány fejét, a férfi egy féltomályos sarokba húzódva, tágranyított szemekkel, visszatartott lélegzettel, lázasan dobogó szívvel, leste e szép jelenséget.

— Ella!

A leány összerezzen a szenvedélyes hangon kiejtett szóra, a melynek lágy rezgésében annyi minden foglaltott s félve emelte ragyogó szeméit a lassan közeledő férfira.

— Ella! kezdé nyugodtabb hangon. — Beszélmem kell önnel. Hallgasson meg! A mit mondani fogok, talán közömbösen fogja érinteni, de semmi esetre sem meglepni. Hiszen kitalálhatta már eddigi magaviseletemből, minden lépésemből, hogy szeretem, forrón, igazán! Csak kevés ideje ismerjük egymást, de ez a kevés idő elég sok volt arra, hogy örökre rabjává tegyen! Látja, talán rosszul teszem, hogy ily korán, ily őszintén nyilatkozom; lehet, hogy ki fog ezért nevetni, lehet, hogy sajnálni fog, de legalább tudom, mihez tartsam magam. Kérem, feleljen! Ne hagyjon tovább e kínos bizonytalanságban! Mondja, szeret-e? remélhetek-e? Holnap letelik rövid szabadság idóm, visszautazom a fővárosba, a hol nehéz, terhes munkák várnak reám; jövőmért kell küzdenem, azt kell megalapítanom! Mily véghetetlen boldoggá tenne, ha reményt nyújtana, hogy ezt a jövőt, a melyet oly nehéz lesz kiküzdenem, meg fogja osztani velem. — Igen, Ella, tegye azt! Kétszeres kitarással és tevékenységgel fogok dolgozni, nemesak magamért, hanem magáért is. Nehéz lesz ugyan, talán intrikákkal, rossz akarattal, kenyér irigységgel kell megküzdenem, de ha tudni fogom, hogy van valaki, a ki érdeklődik a kisérő küzdelmemet, — erős leszek — s érzem, hogy győzni fogok! Ella szóljon!

A leány egy boldogságteljes tekintettel helyezte parányi kezét az előtte álló férfiba s halk, szagatott hangon rebegé:

— Győzzön és reméljen.

A férfi leirhatatlan boldogsággal zárta keblére a remegő és pihegő leányt.

— Igen Ella, most már győzni fogok, előbb vagy utóbb, de biztosan. Hisz tudom, hogy a maga imája és jóakarata fog kísérni utaimon. Most már reménytelen és bizalommal megyek, de várjon reám, míg eljövök magáért, talán nemsokára, lehet azonban, hogy évek múlva. A siker parancsolja így. Irni nem fogok, talán hirt sem fog hallani felőlem, de azért nyugodt lehet, hogy szívem csak magáért fog dobogni örökké.

Harmadnapra Kéry Pali már ott dolgozott a szerkesztőség füstös levegőjében. Tolla lázas sietséggel sercegett a papíron s az előtte meggyült kézirat-halmaz mutatja, hogy jó ideje folytatja munkáját. — Sietett! Időt akart nyerni, hogy dolgozhasson többet, sokat. — Mert bizony nagy feladathoz fogott. — Mint fiatal kezdő hirlapíró, kit csupán a szerkesztőség tagjai ismertek s talán méltányoltak szorgalmáért s tehetségéért, egyszerre akarta magát ismertté tenni az egész világ előtt. Hirt és nevet akart magának szerezni mielőbb, hogy emelt fővel léphessen az elé a leány elé, a ki nélkül nem tudta elképzelni jövő életét.

Ugy a szívéhez nőtt az a leány, hogy már csak egyedül abban és azért élt. — De hát mi értéke is lenne az életnek ő nélküle?

Kéry Palinak a szíve úgy összeszorult már csak a gondolatára is, hogy elveszthetné. Ha az a leány nem szeretné s csak sajnálatból biztatta volna! Vagy talán szerette, de a mint szerette, úgy elfogja felejteni is! Hisz a mai világban olyan könnyen felejtnek!

Ezekre a kínos gondolatokra megállt a toll a kezében s nehéz izzadság cseppek gyöngyöztek homlokán. — A szoba levegője egyszerre elviselhetlenné lett neki. — Azt gondolta, megfulad. Gépiesen vette kalapját s kirohant.

Az éjjeli friss levegő, a mozgás jótékony hatást gyakorolt agyára, felizgatott képzelődésére. — Kellemebb gondolatai jöttek.

Látta magát vágyai végpontján. Látta a zsufolásig

megtelt színházban a díszes előkelő közönséget s a sajtó kérelhetetlen képviselőit, a kik kíváncsian néznek egy ismeretlen író első kísérlete elé. Látta képzeletben a függőnyt felgördölni s a közönséget, mely a szokásos hűdegséggel fogadja a darabot, lassankint felmelegedni s a felvonás végén hallani vélte a ki-kítőró s meg-megújuló tapsokat, a tomboló, lelkesedő kiáltásokat: Hol van a szerző? Éljen a szerző.

S ő maga mig megilletődve udvariasan fogadja kollegáit, a színészek, a kritikuskok s a direktor gratulatioit, gondolatban ott időzik ő nála, a ki már az övé lett egészen s egyedül csak az övé, az ő mindene, élete, boldogsága.

Három hó zajlott le az idő scha meg nem álló kerekén. — Három hosszú hó, a melyet azonban Kéry Pali jól felhasznált. Meglehet magával elégedve, nehéz volt munkája, de méltán reméli elérni vele a kitűzött célt, a sikert. — Ma tudja meg, mára ígérte a színigazgató a válaszáat, hogy előadja-e a darabot, vagy nem! Kéry Pali ideges izgatottsággal lesi szobájában az óra mutatóját. — Tűrhetetlen neki a kínos bizonytalanság, a várakozás. — Szeretne már a végén lenni ezeknek a perceknek, szeretne már oda repülni ő hozzá, a kinek képe egész lelkét betölti s karjaiba zárni, fülebe sugni: Eljöttem érte! Itt vagyok! Győztem!

Kopognak. A levélhordó kezében két levelet tartva, belép. — Kéry Pali sietve ragadta meg azokat. — Azonnal megismeri a színigazgató borítékját s gyorsan tépi fel. Arcán csakhamar teljes meglegedés s leirhatatlan boldogság tükrözik vissza. — A megkönnyebbülés sóhajával ereszkedik a pamlagra s még egyszer átfutja asorokat: Tekintetes Kéry Pál urnak

Helyben.

Tisztelt barátom!

Engedje meg, hogy így nevezzem. Műve egészen elragadott s önnek fiatal barátom nagy jövőt jósolok. Darabját három hét alatt színre hozzuk s remélem, sajtó és közönség egyaránt osztani fogja tetszésemet.

Látgasson meg azonnal, hogy a színrehozatal módjait megbeszélhessük.

Ez után a megyei tanács a kegyelet adóját róta le a vármegye szülöttének, hazánk egyik jeles költőjének, Kisfaludy Sándornak szobránál, ahova mise után testületileg kivonultak. Elénekeltek a »Szózat«-ot, utána Szalay Sándor testületi elnök a megyei tanácsület gyönyörű koszoruját a következő, lelkes és költői szárnyalású beszéd kíséretében tette le a szobor talapatára:

Mélyen tisztelt közönség!

A nemzet nagyjainak emléke előtt hódolva meghajló kegyelet-érzettel jöttünk ide, a magyar költészet egyik koszorúsának emléksobrához. S amikor mélyen hajolunk meg szellemnagysága előtt annak, kire a szobor emlékeztet, egyben büszkeség dobogtatja szívünket, fölemeli lelkiünket az a tudat, hogy a Mindenható ezt a mi kicsiny, rokonszagos, maroknyi, de nagy viharokat átélő nemzetünket oly gazdagon ajándékozta meg nagyokkal. Valahányszor éjszaka borult (pedig be nagyon sokszor borult!) a magyar nemzet égére, mindannyiszor pazonon tele is szórta azt ragyogó csillagokkal. Mennél hosszabb volt az éjszaka, annál sűrűbben támadtak a fényt sugárzó csillagok.

E csillagok egyike volt Kisfaludy Sándor is. Mikor ő feltűnt, akkor már a fekete éjféltől lassan-lassan kezdett kibontakozni a nemzet. Valami sejtelmes derengés sugarai jelezték a némsokára bekövetkezett hajnalhasadást, a nemzetébresztő, világosságszó, nagy eszmék közeledő diadalmenyét. — Világhódító fölkeltek annak a hatalmas hármasszögű napnak, mely a keletről jövő égi Nap gyújtó sugaraival versenyezve nyomult felénk nyugatról. — A bekövetkező fönsége napversenyt, mikor a földet termékenységre, megújító életre esőköltő égi Napot túlszárnyalva, termékenyítette meg a lelkeket és szíveket az emberiség-megváltó eszméknek nyugatról kelő napja.

E hatalmas napverseny virradatának első derengését a költők próféta-lelke sejtette meg legelőbb; az ő jövőbe látó lelkeiben csillant meg első fénye a reménynek, hogy az eszmei háromság, a szabadság, egyenlőség és testvériség napja, a nemzeti geniusz hova-hamarabb diadalt fog ülni ezen a drága vérrrel megharmatozott földön s a reménynek első szikráival ők gyújtották ki a nemzet milliósok aggodó lelkében a nemzeti nyelv kultuszának biztató őrüzeit.

És ime, alig egy század leforgása után a most már magasan, büszkén lobogó őrüzek körött egész hadsereg áll; hadserege a magyar nemzeti kulturának; hadserege a magyar szellem diadalmos lobogójának; áll munkára, lankadatlan küzdelemre ajzott lélekkel a magyar tanítók szegény, de felkészésben gazdag hadserege.

Nem költők, nem a lant fölöntői, de apostolai egytől-egyig annak a szellemnek, melyet a költők próféta lelke hazamentő örökségül, nemzeti szilárdító közös kincsül hagyott; apostolai állami egységünknek; a nemzeti szent eszmények kultuszának honfoglalói, akik szegényen, talán elnyűtt köntösben, de fényesen, tisztán megőrizték, becsülettel megvédtek, diadalmos lobogóval járják a nagyok emlékeiben gazdag hazát; és azzal, hogy ezeknek az emlékeknek mindegyikéhez kegyelettel elzáródokolnak s mindegyikénél fel-felgyújtva az emlékezet fátylóját, nagy időkre, nagy-emberekre mutató fényt visznek a fejlődő nemzedék lelkébe: hatásukkal hatalmas Pantheonát avatják az egész hazát és hazaszeretetre gyújtó szent ereklyévé annak minden rögét.

Jól van ez így! És csak egyedül így van jól!

Ha már a viharos századok nemzetgyógyító küzdelmei alatt nagyjainak külön Pantheonát nem állíthatók a magyar, — ime a nemzetörző Isten a nemzeti eszmé nyekért küzdő magyar tanítóság lelkébe lehelt erőt, ihletet, hogy kegyeletével a dicsőültek hatalmas csarnokává avassa az egész hazát.

A magyar nemzet tanítói e hivatásának tudata vezette ide ma, egyik dicsőültünknek, Kisfaludy Sándornak

Vagyok stb.

Végre! Kéry Pali szárszor is elolvasta, össze-vissza csokolta azokat a sorokat, melyek dicsősége útjának kezdetét oly hathatósan jelezték. — De ez már nem csak kezdet volt, hanem siker, a teljes siker. — Amiről annyit ábrándozott, ime, megvalósul. Most már ismertté lesz neve, csak hamar ünnepegni fogják, felkapják s így mi sem fog utjába állani többé annak, hogy azt a leányt magáévá tehesse örökre, lényesévé örömeinek, boldogságának. Szeretett volna azonnal szabadulni a főváros nehéz légköréből, le oda O hozzá, ahol megtanulta ismerni, szeretni, imádni. — Oh de még nem lehet! Még nehéz dolgok várnak reá! Ott kell lenni a szerepek kiosztásánál, betanulásánál, segíteni, igazítani, a színészek jóakarátát megnyerni, nehogy ómiattuk bukják el a darab.

Kéry Pali félre tette a reá nézve oly drága levelet s közömbösen vette a kezébe a másikat. Finom női vonások, de teljesen ismeretlenek. — Kitől jöhet?

Érdekel nézi a blyeget. Ah mi ez! Talán ő küldi? Nem, nem lehet, hisz nem írhattott, míg ő nem írt. Reszkető kezekkel, dobogó szívvel bontja fel. Valami olyan furcsa érzés lepi meg egyszerre, a mely az egész vérét a szívére tódítja s úgy érzi, mintha annak meg kellene hasadnia. Alig képes szétnyitni a lapokat:

Kedves Kéry ur!

Egy rám öröndetes eseményről kívánom tudósítani, kit mint tudok érdekel boldogságom. A tegnapi napon jegyet váltottam P... s Géza helybeli ügyvéddel, a kit maga is ismer s azt hiszem barátok is. Teljes boldogságomat csak fokozni fogja, ha továbbra is, — most már közös barátunk marad.

Örökre őszinte barátnője

Ella.

Kéry Pali előtt felfordult a világ. Feljajdult, mint a megsebzett oroszán s egész hosszában terült el azon a pamlagon, hol kevéssel azelőtt, oly szép színekkel festette ki magának az ő jövő életét, boldogságát.

emléksobrához is a Zalamegyei Ált. Tanítótestületet, hogy mint a költők által örökölt hagyott szellem őrserégének kis csapata, megemlékezzék arról, ki a nemzeti kultúra őrüzeinek egyik kigyújtója volt.

És midőn szobrára a kegyeletes megemlékezés e szerény koszoruját megyei tanítótestületünk nevében hódolattal leteszem: imává magasztosul ajkamon az íge, hogy nagyjaink emlékeinek fénye világítsa be szakadatlanul kulturahadásunk ösvényeit, és vezesse kulturánk lelkes küzdőt a nemzeti szent események felé időtlen időközön át! Amen!

Bezárták a kegyeletes megemlékezést a Hymnus eléneklésével, ami után a tagok a kaszinó nagytermében gyűltek egybe a közgyűlésre, amelyen többen vettek részt Sümegh városnak a tanügyért lelkesülő polgárai közül is.

Szalay Sándor elnök megnyitó beszédében fejtegette a tanító egyesületek fontosságát, amelyre a tanítótestületnek az együttműködés fenntartása és folytonos ápolása szempontjából égetően szüksége van, hogy nagy nemzeti hivatását szerény anyagi viszonyai mellett is hiven és teljes odaadással betölthesse. Végül üdvözlő a közgyűlésen megjelent dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelőt, valamint a város képviselőtében megjelent vendégeket.

A tanítótestület szívéből fakadt elnöki beszédet feszült figyelemmel hallgatták, többször helyesléssel kísérték, végül kitért az általános éljenzés, amellyel a közgyűlés népszerű és közszertelben álló elnökének adózott.

Ez után szót emelt dr. Lukovich Gábor th. főorvos és járásvoros és a város közönsége nevében a legmelegebb hangon üdvözölte a város falai közé a vármegye különböző részeiből egybesereglett tanítókat s a tanügy felvirágzására irányuló üdvös munkásságukra az ég áldását kívánta; beszédét a jelen voltak éljenzéssel fogadták.

Majd dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, a következő, többször zajos éljenzéssel kísért beszédet intézte a vármegye tanítótestületéhez:

Igen tisztelt közgyűlés!

Valahányszor a nagy emlékekből csak egy darab igazság is teljesebbnek indult, lelkünk új bizalommal szövi tovább reménye szálait.

Tíz nap múlva lesz tíz éve, hogy az utolsó sümegi közgyűlés alkalmából, tanítói munkánk s közérzésünk elé három nagy célt tűztem e helyről.

A magyarság megizmosodása, a tanügy áldásos fejlesztése s a pályaszeretben megszilárdult tanítói közszellem erkölcsi hódítása.

Tíz év elégséges történelmi tavolság, hogy feltegyem a kérdést, valósult-e ezen szép emlékekből csak egy darab igazság is?

Nyugodt lélekkel mondhatjuk rá az igent!!

A magyarság megizmosodásában és pedig úgy idegen ajku polgártársaink érzésének szeretettel s okos mérséklettel elhódítása, valamint földrajzi és művelődési magyar központjaink kulturális fejlesztése terén, Zalavármegyében az alapunka körvonalai meg vannak vonva.

Még csak a kép részletei várnak a közoktatási kormány áldozatkészségére, a társadalom lelkes tevékenységére s az Önök apostolságának hű fellángolására,

A második nagy cél, a tanügy áldásos fejlesztése, nem végződik a tudás módszerénél.

Mikor egy szép nagy dunántúli vármegye tanítói testülete a maga szellemi munkásságával horgonyát beleveti az oltár áldásába; aztán idefárad megkoszorúzni a költő emléket; ide fárad a haza végső határáról, Göcsőj csendes falvaitól, a Balaton ezüstös hullámainál, hogy e történelmi emléktől szentelt földön terjessze a magyar kultúra fenségét és hatalmát: ekkor kötetek és elméletek frázisánál meggyőzőbben igazolja, hogy a magyar tanügy áldásos fejlesztése nem alkalmi fogalom, de a test és lélek összes erővel, állandóan és hiven szolgált életcél.

Ha még elgondolom, hogy nemcsak a tanítók árváinak van immár menhelye, de tehetségesebb gyermekeknek is van családi otthona, van a tanítókat a haza nevében összeforrasztó központja: nagy megilletődéssel érzem a magyar tanítók erkölcsi térfoglalását.

A mi tízéves sümegi emlékeinkből egy nagy darab igazság indult valósulásként — igen tisztelt közgyűlés! Szójjuk hát tovább új bizalommal reményeink szálait! Vállainkkal pedig álljunk oda a modern paedagogia nagy elhatározása elé, mely sok kísérlet után visszater az emberi lélek harmonikus kiképzéséhez; az értelmi és fizikai nevelés mellett a kedély, a jellem, tehát az egész és igazi ember alapját rakja le már a gyöngye gyermekben is.

A derült ókor »ép testben ép lélek« elméletétől szálljunk fel az »ép testben szép lélek« tisztultabb világnézethez.

A kettőt pedig hidalja át a magyar genie fajszeretete s szívós fentartási ösztöne, hogy ez a lélek ne csak ép, ne csak szép, de — magyar is legyen!...

Áldja Isten Önöket!...

Ezután a közgyűlés áttért a tárgysorozatra.

Az 1899. évben Tapolezán tartott közgyűlés jegyzőkönyve felolvasottak tekintetén, Szalay Sándor elnök felolvasta elnöki jelentését, amelyben beszámolt a járáskörök múlt évi működéséről, amit a közgyűlés helyesléssel vett tudomásul.

Nagy Margit keszthelyi népiskolai tanítónő »A gyermekszív világa« — címmel igen érdekes felolvasást tartott, amelyben feltüntette az iskolás kis gyermekek szívében rejlő gyomokat, mint a hazugságot, árulókodást, cselszöveget, pletykát s ezek orvoslási módját, valamint a szívükben rejlő erényeket s azok ápolását. A közgyűlés felolvasónak köszönetét fejezte ki s elhatározta, hogy a tanulságos felolvasást a testület hivatalos lapjában, a »Zala«-ban közzéteszi.

Mencsey Károly esáktornyai községi népiskolai tanító »Az önálló hatosztályú népiskola kötelező befejezésének hasznai«-címmel olvasta fel tapasztalatokban gazdag, sok

tudásra és élnék megfigyelésre válló tanítványait kimutatva részletes indokolással állításának igazságát és hasznos voltát az igazi demokratikus szellem megvalósítására — öntudatos nemzeti nevelés, a munkás életre való nevelés, a szülő felügyelete alatt a gyermek erkölcsi fejlődésének, a gyermek fizikai fejlődése szempontjából, hogy erősebb ifjúsággal a felsőbb iskola könnyebben boldogul s végül haszon háramlaniék belőle a népiskola társadalmi helyzetére nézve is. — A közgyűlésfelolvasónak elismerését nyivánította s dolgozatát beküldi a magyar tanítók országos bizottságához memorandum gyanánt, mint a megyei tanítótestület javaslatát, egyúttal pártolás végett megküldi az ország nagyobb tanítótestületeinek.

Major Károly hodosányi állami elemi iskolai igazgató »A tanítói állás reputációjának két fontos érdeke« címmel fejtegette káros hatását annak, hogy a tanítók amugy is csekély fizetésük jó részét terményekben kapják, amit magoknak kell beszédeniük; indítványozza, hogy a tanítók késpzénzben kapják fizetésüket, vagy hol a termények nem volnának megválthatók, ott az előjárásigazgató az be. A közgyűlés az indítványt elfogadta s támogatás céljából felterjeszti a magyar tanítók országos bizottságához; egyúttal felolvasónak köszönetét fejezte ki.

Hugauff Ede szent-balázsi kántortanító »A nevelés köréből« című értekezésében az igazság szeretet hiányát s ennek orvoslási módját fejtegette; a közgyűlés köszönetét fejezte ki.

Utolsó felolvasó volt Szűcs Imre zala-szent-gróthi állami elemi iskolai tanító, aki a »nyugdíjrevízióról« tartott felolvasást, amit a közgyűlés köszönettel vett, de javaslatát nem fogadta el; mert ebben az ügyben a tanítótestület álláspontját a múlt évben Tapolezán tartott közgyűlésén körvonalazta s javaslatát támogatás végett a magyar tanítók országos bizottságához beterjesztette.

Ezután áttértek az indítványok tárgyalására, amelyeket az előtervezet megállapodásához képest fogadtak el és emeltek közgyűlési határozattá. Így a tanítótestület az iskolaszéki és gondnoksági intézmény reformálását óhajtja olyképp, hogy az iskola anyagi ügyeinek vezetése továbbra is kezében maradjon, míg a szellemi vezetést a járási szakfelügyelők végezzék; a kereskedelemügyi miniszter feliratilag megkeresik, hogy a tanítótestületeknek egymás között, valamint az egyes testületeknek a tagokhoz intézett levelei portomentesek legyenek, továbbá hogy az államvasutakon a kedvezményes utazás a községi és felekezeti iskolák tanítóira is terjesztessék ki; a napidíj tárgyában a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez ir fel az egyesület, hogy az 6 koronában állapítsák meg; végül elfogadta a közgyűlés Éles Károly sümegi elemi iskolai tanítónak a névmagyarosítás tárgyában beadott indítványát.

A »Muraközi Tanítói Kör« indítványára a járáskörnek két kiváló buzgalmu nyugalmazott volt tagját Majhen Ferencet és Jenei Gusztávot a közgyűlés az egyesület tiszteletbeli tagjaivá választotta meg.

A jövő évi közgyűlés helyéül Perlatot jelelték ki. Ezután a közgyűlés úgy az elnöknek, mint a tisztviselői karnak és választmányának három évi ügybuzgó és eredményes működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését.

A közgyűlés utolsó tárgyát a tisztújítás képezte. A járáskörök egyhangu óhaja volt, hogy a központ továbbra is Nagy-Kanizsán maradjon. A közgyűlés pedig az előtervezet javaslatához képest egyhangu lelkesedéssel a volt tisztviselői kart és választmányt választotta meg újabb három évre.

Szalay Sándor elnök meglevő szavakban köszönte meg maga és tisztársai nevében az újban feljűk irányult bizalmat, egyúttal indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét Sümegh város közönségének a szíves vendéglátásért, valamint a sümeghi kártyasáknak a gyűlés rendezéseért s a közgyűlést 12^{1/2} órákor bezárták.

A jelen voltak az elnök zajos éljenzése közt hagyták el a közgyűlési termet.

A tej értékesítése.

A tejgazdaság legegyszerűbb és egyszerűs mind legjövendőbb módja az, ha a tejet, mint nyersterményt, elárulhatjuk, mert a friss tej eladása jóval kevesebb tőkebefektetést igényel s kevesebb munkát okoz, mint a tejnek vajjá vagy sajttá való feldolgozása. Mindaddig, míg a gazda tejet jól eladhatja, nincs értelme annak, hogy egyéb értékesítési eljárást karoljon fel.

Magától értetődik, hogy a tejnek ilyenén való értékesítése csak addig lesz jövendelő, míg a tej ára egy bizonyos minimumon alul le nem száll. Hogy a tej árának melyik azon minimuma, amely a tejgazdaság jövendelő üzését még lehetővé teszi, azt csakis a helyi gazdasági viszonyok figyelembe vételével a jól megfontolt kalkuláció döntheti el.

Általában véve azt mondhatjuk, hogy ott, ahol az éghajlati és talajviszonyok a takarmánytermelésnek kedveznek, továbbá ahol a gazda elegendő, jöminőségű és egyszerűs mind olesó takarmány felett rendelkezik, amely a drágá abrak takarmány (korpa, olajpogácsa stb.) szűkebb megszabását s így a fejőstehenek olesóbb, de mindamellett okserű takarmányozását lehetővé teszi, a tejgazdaság alacsony tejjár mellett is prosperálni fog. Minél nagyobb a tehének tejjhozama; minél könnyebben fokozható a tejmenyiség, főleg a gazdaságban természetett jó minőségű és olesó takarmány által; annál alacsonyabb árral lehet megelégedni; azonban ilyenkor is szem előtt tartunk azt, hogy a tejet olyan áron adjuk el, miszerint tejgazdaságunk után megfelelő jövendelmet lássunk.

Ha azonban a tej ára annyira hanyatlík, hogy a kedvező takarmánytermelési viszonyok és a tehének bő tejeleése dacára a tejgazdaság kontója vesztéseget mutat, akkor a gazda helyesebben cselekszik, ha a tej elárulását felhagy s más értékesítési módozatot karol fel

Ilyen értékesítési módozatul a tejnek vajjá feldolgozása jöhet számításba. Ugyanis a gazda, ha kélytelen a tejet feldolgozni, a vajkészítést legköltségesebben karolhatja fel, mert ez sokkal kevesebb tökébefektetést igényel, mint pl. a sajtkészítés. Meg kell azonban jegyezni, hogy a tejnek vajjá való feldolgozása csak akkor jöhet számításba, ha a vajat legalább az átlagos piaci áron adhatjuk el és hogyha a mellékterményeket — a lefőzött tejet és irót — is megfelelően értékesíthetjük.

A mi pedig a vajkészítésnél származó melléktermények értékesítését illeti, egy a legegyszerűbb eljárás az volna, ha a lefőzött tejet és az irót naponta eladhatnók. Erre azonban az üzletet bázisolni nem lehet, mert számos helyen azt tapasztalták, hogy a nép nem keresi a centrifugált tejet. Nem marad más hátra, mint a mellékterményeket más uton, például malacok hizlalásával, értékesíteni.

A sertések, még pedig angol fajta sertések, eléggé jól értékesítik a lefőzött tejet t. Igy a magyar-óvári gazdasági akadémia gazdaságában 1890-ben 30 drb. berkshire-malacot állítottak hizóba és ezek a lefőzött tejjel literjét 2.83 krajcárral (brutto) értékesítették; egy másik esetben a melléktermékek bruttotértékese 2.50 krajcár volt literenként. A gazdasági szaklapokban még ennél is magasabb értékesítésről olvashatunk.

Felmerül végül a kérdés, hogy vajkészítés után a tej mifele áron értékesíthető? Ha a tej a rendes átlagnál nagyobb zsirtartalommal bír: úgy 100 liter teljes tejből 4 kg. vaj állítható elő; a vajnak kilója 1 forint-jával számítva, a várható pénzbevétel a vaj leadásából 4 forint, 100 liter teljes tej után 92 liter lefőzött tej és iró literjét 2 krajcárjával számítva, a melléktermékek értékesítéséből remélhető 1 frt 84 kr. Az összes bevétel 5 forint 84 kr. A brutto értékesítés tehát 100 literenként 5 frt 84 kr.

Ami pedig azt a kérdést illeti, hogy a tejnek vajjá való feldolgozása mily berendezést igényel s hogy ez a berendezés, valamint általában az egész üzem mekkora költséggel jár: erre vonatkozólag a következő költség-számítás szolgál tájékoztatástul:

Felszerelési költség. 1. Építkezés Lefőző és köpülő helyiség mosókonyhával, gőzfejlesztővel 1800 frt, jégverem 100 szekér jég számára 200 frt = 2000 frt. 2. Holt leltári felszerelés: Alfa B. separator 340 frt, vajköpülő 60 frt, vajgyűrű 50 frt, jégsekrény 60 frt, 5 fejtő edény 11 frt 50 kr., 2 tejbödön 80 literre 26 frt, edények a lefőzött tej és tejszín számára, vajteknő, vajszita, vajformák stb 100 frt = 647 frt 50 kr.

Bevétel: 50 db tehén évi tejhozama naponta 300 liter tej = 109.500 liter; 25 liter tej után 1 kg. vajat számítva, az összes tejmennyiség 4.380 kg. vaj 1 frtjával 4.380 frt, kezen 100.000 lefőzött tej és iró 2 krajcárjával 2000 frt, összes bevétel 6.380 frt.

Kiadás: 2000 frt épülettörke 6%-amortizációja 120 frt, 647 frt holtleltári törke 4%-os kamatja és 10%-os amortizációja 90 frt 65 kr., tehén évi fizetésének fele 200 frt, a munkás évi bére 210 frt, 100 szekér jég behordása 50 krajcárjával 50 frt, tüzelőanyag 80 frt, faladák, pergament- és csomagolópapír, világítóanyag, szállítólevél 100 forint, egyéb kiadás 19 frt 35 kr., összes kiadás 870 frt.

A 6.380 frt bevételből a 870 frt kiadást levonván, marad 109.500 liter tej értékesítésére 5.510 frt és így egy liter tej átlag 5.03 krajcárjával van értékesítve.

Ez ugyan fényes eredménynek nem mondható, aminek oka abban keresendő, hogy a számításba a vaj értékesítése kilogrammonként egy forintjával lett felvéve, vagyis olyan árral, amelyet jó minőségű vajért biztosan el lehet érni. Azonban nagy városokban jóval magasabb (1 frt 20 kr. — 1 frt 30 kr.) ár érhető el, feltéve, hogy a termelő az egész éven át mindig egyforma minőségű vajat képes szállítani és a vevőt a mennyiség tekintetében is ki tudja elégíteni.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.

A török kormány által Rumánia, Szerbia, Bulgária, és Görögországból származó áruk vámkezelését illetőleg leendő intézkedések tárgyában az alulírott kamara bizalmas természetű adatok birtokában van. Erről az érdekelt köröket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy az adatokat hivatalos helyiségünkben megtekinthetők.

Sopron, 1900. évi július hó 2-án.

II.

A m. kir. államvasutak aradi budapesti — balparti és szegedi üzletvezetőségei f. évi július hó 10, illetve 14-és 17-iki lejáratú pályázatokat hirdetnek *hivatalnoki egyenruhák* szállítására. Mírók érdekeltek oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes pályázati hirdetmények kamaraunknál megtekinthetők.

Sopron, 1900. évi július hó 2-án.

III.

A Rumániába bevitt árak elvámolása iránt az ottani vámhivatalok és a bevívó között fölmerülő véleményeltérések esetén a következő eljárás követendő:

A rumán általános vámtörvény 89. cikke alapján minden vitás kérdés, mely a vámhivatal és a kereskedő között valamely áru neme vagy minősége vagy az e részben szem előtt tartandó szabályok tekintetében fölmerül, külön szakértőkből álló és a rumán pénzügyminiszterumba beosztott bizottság elé terjesztetik.

A kereskedő, ki magát jogaiban sértettnek véli, a szakértői döntés iránt kérelmét írásban köteles benyújtani azon vámhivatalnál, melylyel szemben a véleményeltérés fölmerült.

Ezen vámhivatal a szakértők meghallgatása iránti kérvény benyújtásától számított legkésőbb 24 órán belül köteles a kérvényt a kérdéses árunak a vámhivatal és az áru tulajdonosa pecsétjével ellátott mintájával együtt a lumán pénzügyminiszteriumhoz fölterjeszteni.

Ezen eljárás a jelzett esetekben mindenkor betartandó; miről az érdekelteket ez uton értesítjük.

Sopron, 1900. évi július hó 2-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Az új évnegyed alkalmával felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit az előfizetés szíves megújítására; hátralekos előfizetőinket pedig felkérjük a hátralekos összeg mielőbbi beküldésére.

Lapunk előfizetési ára egy évre 8 korona, fél-évre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Községi és körjegyző, valamint tanítók részére lapunkat évi 4 korona kedvezményes előfizetési áron adjuk.

A lap kiadóhivatala.

Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán. Frigyes főherceg hadtestparancsnok f. hó 4-én este 10 órakor a bécsi vonattal érkezett Nagy-Kanizsára. A pályaudvarban a magas vendéget dr. Jankovich László gróf főispán, Vécsey Zsigmond polgármester, Lengyel Lajos városi főjegyző, Viosz Ferenc járási főszolgabíró és Farkas Ferenc alkapitány, a főkapitány helyettese fogadták. A főherceg a főispánnal annak négyes fogatán hajtatott be a felfogózott városba. A fő utca és a városház utca torkolatánál összesereglett nagy közönség lelkesült öljennel fogadta a főherceget, aki az »Arany Szarvas« szállóba szállt meg és másnap szemlélt tartott a cs. és kir. 48-ik gyalogezred legénysége és póttartalékosai fölött.

Egyházmegyei közgyűlés. A zalai ág. ev. egyházmegye közgyűlést nagy érdeklődés mellett f. hó 3-án tartotta meg Kövágó-Örsön. A közgyűlésnek legfontosabb tárgya volt dr. Purgly Sándor új egyházmegyei felügyelőnek hivatalába való beiktatása, akit a lelkesek nevében *Magyary Miklós* lelkész, a felügyelők nevében *Czeme Elek* felügyelő, a tanítók nevében *Szolár István* tanító üdvözölt. Az új felügyelő tiszteletére este bankettet rendeztek, amelyen igen sokan vettek részt.

Főispánunk sürgönye. Dr. Jankovich László gróf főispán látogatásával megtszítelte volna ebben az évben is a megyei tantestület sümeghi közgyűlést, de ebben Frigyes főhercegnek Nagy-Kanizsára való érkezése akadályozta meg, amiről dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőhez intézett következő sürgönyben értesítette a tantestületet: »A zalamegyei általános tanítói egyesületnek szíves üdvözléssel nyilvánítsa mellettsajnálomat kérem közölni hogy a közgyűlésen jelen nem lehetek. — A közgyűlés köszönettel fogadta vármegye főispánjának szíves figyelmét és erről a következő táviratban értesítette: »A megyei általános tanító testület közgyűlése legbensőbb halálját fejezi ki Méltóságod szíves megemlékezéséért, melyben ujabban is örömmel tapasztalja a megyei népoktatásügy munkásai iránt annyiszor tanúsított s nekik mindig sok buzditással szolgáló nemes érdeklődését.

Gyászhir. Nyírlaki id. *Oszterhuber* László földbirtokos, 1848/9-iki honvéd tiszt f. hó 4-én 74 éves korában elhunyt Mura-Szent-Kereszten. Béke porai! A család részéről kibocsátott gyászjelentés: »Ifj. Oszterhuber László, Oszterhuber Ferike férj. dr. Háy Istvánné, dr. Háy István, Háy Clarisse, Kálmán és Lenke fájdalomtól megtört szívvel jelentik jó atyjuk, ipa és nagyatyjuk nyírlaki id. Oszterhuber László földbirtokos urnak 1900. évi július hó 4-én esti 11 órakor életének 74-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványa f. hó 6-án d. u. 5 órakor fog Mura-Szent-Kereszten beszenteltetni, 1/26 órakor pedig Mura-Siklóson örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent misé-áldozat folyó hó 6-án d. e. 10 órakor fog a mura-siklósi plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutatattani. Nagy-Kanizsán. 1900. július 5-én. Áldás és béke hamvaira!«

A városi képviselőtestület. Németh Elek h. polgármester elnöklete alatt f. hó 5-én renkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgyát az alispánnak leirata képezte, amelyben beleegyezését adja a képviselőtestület megkeresésére, hogy a polgármesteri állásra a pályázati július 31-ig meghosszabbíttassék; az alispáni rendeletek megfelelőleg a közgyűlés a pályázat kihirdetése iránt intézkedett s annak foganatoságának a városi tanácsot megbizta.

Törvényszéki szemle. *Ressler* Jenő győri táblai tanács elnök *Szabó Pál* tanács jegyző albiró kíséretében egy hétig vársunkban volt hivatalos küldetésben s megvizsgálta a zala-egerszegi kir. törvényszék összes ügyvitelét, kezelését s a törvényszéki elnök előtt megelégedése nyilvánította.

Elöléptetés. A földmivélsügyi m. kir. miniszter *dr. Csányi Gusztáv* keszthelyi gazdasági tanintézeti igazgatót a VII-ik fizetési osztály 3 fokozatából a 2-ik fokozatba, *Czakó Béla* tanárt pedig VIII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatából a 2-ik fokozatba léptette elő.

Kegezetes tett. Néhai Kisfaludy Sándor jeles költőnk hagyatéka Sümeghen Kisfaludy Mór 1848-49-iki honvédezedresre, ennek halála után pedig özvegyére és gyermekeire szállott, azonban f. hó 4-én bírói árverés alá került. Az ingatlan birtokot báró Hornig Károly vesztprémi megyés püspök, a sümeghi urodalom tulajdonosa, a nagy költő iránt való kegezetből 4600 korona összeget megvette s hogy utódián is segítsen, jószágkormányzója által az özvegynek értésére adatta, hogy míg él, minden kártérítés nélkül benn lakhatik. A püspök nemes tette nem szorult dícséretre.

Alsó-Lendva város képviselőtestülete *Toma* János városbíró elnöklete alatt tartott ülésében az 1899-ik évi számadást 5.714 ft 97 kr. bevétellel, 5.566 ft. 01

kr. kiadással és így 148 ft 96 kr. pénztámaradvánnyal fogadta el; a pénztárnoknak a felmentvényt megadta s a számvizsgáló bizottságnak köszönetét nyilváníttotta — Továbbá elhatározták, hogy a viharágyuk rajvonának ki-egészítésére és felszerelésre 800 korona kölcsönt vesznek fel, amelyet 4 év alatt 200 k. részletben törlesztenek; ezenkívül kezelési költség címén évi 400 koronát szavaztak meg, melyből 1/4 holdra 32 fillér esik, míg a kölcsön törlesztése után ez a hányad a pusztá kezelési költség címén 22 fillerre fog ieszállni. — A közmunka váltáság pénzt az eddigi szokásnak megfelelőleg állapították meg t. i. gyalognapszám 80 fillér, egyes fogat 6 korona kettős fogat 10 korona. A közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a város a járásbíró befogadására alkalmas modern épületet hajlandó építeni, azonban a feltételek közölhetésére 3 havi halasztást kérték, amely idő alatt a telek beszerzésére iránt fognak gondoskodni.

Köszönetnyilvánítás. A zalamegyei 1848/9-iki honvéd egyeslet részére *Miklos* Géza kir. táblai bíró ur nagy-kanizsai lakos 6 koronát adományozott, melyért hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Zászlóavatási ünnepély. A zala-egerszegi ipartestület augusztus 20-án tartja Skublies Jenőné született Speletics Paula öngyáságának, mint zászlóanyának, védnöksége alatt zászlóavatási ünnepélyt, amelynek sorrendjét következőleg állapították meg: 19-én az érkező vendégek fogadása; este 8 órakor ismerkedési estély az »Arany Bányá« szállodában; 20-án reggel 5 órakor ébresztő. 8 órakor gyülekezés a városháza dísztermében; 8 1/2 órakor küldetés menesztése a zászlóanyáért. 9 órakor a díszközgyűlést megnyitja Kovács László ipartestületi elnök, 1/210 órakor díszfelvonulás a templomba, ünnepélyes szent mise-mely után következő a zászló felavatása, melynél az ünnepi beszédet Kun Vilmos főgymnasiunai hitványár tartja; szegek beverése. Délután 1 1/2 órakor tarsasbéd a »Korona« szálló nagytermében. Délután 3 1/2 órakor gyülekezés a városháza dísztermében, 4 órakor zeneszó mellett kivonulás a Baross-ligetbe, 5 órakor kezdete a néptünnepnek, melyre névze a bővebb programot később adják ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Sommer* István esakortnyai adótárnokot a szegedi kir. adóhivatalhoz első osztályú adótárnokká nevezte ki.

Néppárti gyűlés. Pacsán f. hó 15-én délután 3 órakor Zichy Aladár gróf, Farkas József, Kálmán Károly országgyűlési képviselők, valamint Szentmihályi Károly közbenjöttével néppárti népgyűlést tartanak.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Laur* Rezső zala-egerszegi állami főgymnasiunai helyettes tanárt a IX-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába való sorolás mellett jelenlegi állomáshelyén rendes tanárrá nevezte ki.

Változás a szerkesztőségben. A Keszthelyen megjelenő »Balatonvidék« szerkesztésétől *dr. Magasházy* Antal premontrei rendi kanonok, főgymnasiunai tanár, eddigi szerkesztő visszalépett s a lap szerkesztését *Bontz* József segédlelkész, aki eddig is a szerkesztőségnek beltagja volt, vette át.

Vezérkari utazás. Günzl Antal vezérkari testületbeli ezredes vezetése alatt a folyó évben megtartandó honvéd vezérkari gyakorlati utazás folyamán, 2 törzstiszt, 10 főtiszt, 35 főlegénység és 25 fő július 17-én Keszthelyen, 18-án Zala-Szántón, 19-én Sümeghen, 20-án Tapolezán és 21-től 25-ig bezárólag Keszthelyen fog tartózkodni.

A megyei általános tanítótestület f. hó 5-én tartotta Sümeghen évi rendes közgyűlést, melynek lefolyását lapunk más helyén részletesen közöljük. Sümegh város közönsége igazi magyar vendégszeretettel fogadta a tanügy szerény napszámósa. A f. hó 4-én az előértekezlet után a »Lövészársaság« helyiségében tartott ismerkedési estélyen megjelent a sümeghi intelligencia csaknem teljes számban, az ismerkedési estélyt tánc követte, melynek a reggeli órák felé volt vége. A f. hó 5-iki közgyűlés után ugyancsak a »Lövészársaság« helyiségében tartott banketten is szép számmal volt képviselve Sümegh város közönsége. A bankett alatt Szalay Sándor elnök a királyra, dr. Ruzsicska Kálmán dr. Wlassics Gyula miniszterre, Bánfi Alajos dr. Ruzsicska Kálmánra, Hoffmann Mór Sümegh város közönségére s annak egyik tagjára, Eitner Sándorra, Békefi Elek Szalay Sándor elnökre, Eitner Sándor a tanítótestület tagjaira, Menesey Károly a jelen volt hölgyekre, dr. Lukonich Gábor Sümegh város egyik ősz és érdemekben gazdag tanítójára Konnye Józsefre, Ujlaki Mátyas a közgyűlési előadókra és Szalay Sándor elnökre, dr. Ruzsicska Kálmán a papságra s annak jelen volt képviselőire Németh János és Bontz Józsefre, Bontz József dr. Ruzsicska Kálmánra, Németh János Csillag Miksa és Udvardy Ignác volt tanítói irá, Udvardy Ignác a tanítói állás méltatása mellett jelenlevő két tanítványára: Németh János és Bontz Józsefre, dr. Ruzsicska Kálmán Fuzik Gyula főbíróra és Horváth Ede járásbíróra üritették poharukat.

A zala-egerszegi közokrházi bizottság f. hó 7-én ülést tartott. A gyűlés első tárgya a megalakulás volt. Elnök lett dr. Mangin Károly kir. tanácsos, nyugalmazott vármegyei t. főorvos, alelnök Hajik István ügyvéd, városi képviselők. — Dr. Graner Adolf közokrházi igazgató főorvos előterjesztette a közokrház 1901-évi költségelőirányzatát a küveikező kiadási tétélekkel: tisztí fizetésekre 4.100 kor., bérekre 936 kor., élelmezésre 16.380 kor., ápolási napot számítva 9.893 kor. 52 fill., gyógyszerekre 1.939 kor. 78 fill., műszerekre 441 kor. 92 fill., felszerelésekre 1.655 kor. 11 fill., buiorokre 222 kor. 54 fill., házi eszközökre 517 kor. 09 fill., épületek jó karban tartására 1.268 kor., természetmennyek és fogyasztási cikkekre 620 kor., fűtésre 1.985 kor., mosásra 340 kor., vegyesekre 640 kor., összes szükséglet 24.058 kor. 96 fill., melyből a rendelkezésre álló alapítványok 1.094 fill., ezt a 16380 ápolási napra felosztva, egy-egy napi ápolási díj 1 kor. 40 fill., mely az eddigi 1 kor., 38 fill. ápolási díjnál 2 fillérrel nagyobb. A miniszteri rendelet

értelmében egybeállított költségvetést a bizottság elfogadta s annak a közigazgatási bizottsághoz való felterjesztését elhatározta. — Együttal tudomásul vette a bemutatott leltárt, a mely szerint a kórház vagyona épületek és felszerelésekben 45.975 k. 71 fillér.

Áthelyezés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Rimler Gyula szőlészeti és borászati felügyelőt Tapolcáról Budkepreste, Mock Gyula ménesi vincellériskolai szőlészeti és borászati felügyelőt — hasonló minőségben Tapolczára helyezte át.

Nyári mulatság. A zala-egerszegi karácsonyfaegylet confetti dobálással és világpostával egybekötött jótékony célú zártkörű nyári táncmulatságát a Baross-ligeten f. hó 8-án tartja. A mulatság kezdete d. u. 5 órakor. Belépti díj: Személy jegy 1 kor. 20 fillér, confetti 20 fillér, egy képes levelezőlap 6 fillér.

Tanítói áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Benedek Aladár csáktornyai állami polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a dicső-szentmártoni polgári iskolához áthelyezte.

Gazdasági vándortanítások. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a Zalamegyei Gazdasági Egyesület útján Szigethy Ödönt bízta meg Tapolca és vidékén a f. évi október, november és december hónapokban a népies gazdasági vándortanítások tartásával.

Adóhivatali gyakornok kinevezése. A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság Kerbler Károly tapolczai lakos főgymnasiumot végzet tanulót a tapolczai adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Az iparos ifjuság mulatsága. Kedves időtöltése volt a mult vasárnap, július 1-én az iparos ifjuság önképző eglete tagjainak s mind azoknak, akik velők tartottak. Az életképes egyet élén Bódy József elnök, Balaton Sándor titkár és mások nyári táncmulatságot rendeztek a kaszabázi kertben mellékes mulatságokkal összekötve, tekézőssé, levezőssé, virágversenyre stb. Legelőnebb sűrűsét, forgást a levelező lap csinált, mert a leleményes titkár két virág esokrot tűzött ki előbb pályázatnak, azután valósággal is annak a két kisasszonynak a mellé, akik legtöbb levelet kapnak vagyis legnagyobb kedveltségnek örvendenek. Különböző hangon sok szép hók hangzott el különböző személyekhez szólva; az ifjakhoz csupa virágillatos nyelven beszélt a levelező lap, vénembereknek penészes büzzel, fanyar évelődéssel: pl. »öreg ne morogj! Hogy megy az üzlet? Suszter maradj a kaptafánál. stb. Az elsődíj virág esokrát Fekete Margit, a másodikat Goldfinger Mariska kisasszonyok nyerték el, kiknek a titkár ünnepélyesen ki is osztotta. A mulatságot többen meglátogatták a nem iparos körből is. Az 1 kor. 20 filléres jegyekből begyűlt 271 kor. 40 fill. a postával 108 kor. a tekezéssel 96 kor. 90 fill. felülírtéshől 94 kor. 74 fill. aéróságból 4 kor. 20 fill. együtt 575 kor. 20 fill. A kiadás 273 kor. 28 fill. *Tiszta jövedelem 321 kor. 82 fill.* A tekeverseny azonban még tovább tart remélhetőleg szaporítani fogja az eredményt, mit a jóraváló önképző eglete meg is érdemel. *Belfűzettek.* Az iparosok mulatságán a jegyváltáson felül adtak a következők: Hajik István 10 kor. Kovács László 5 kor. Csértán Károly alispán 4 kor. 80 fill. Németh Gábor (Csács), Németh Géza, Csádek Károly, Krosetz István 4—4 kor. Szalóky Géza 3 kor. Kummer Gyula 2 kor. 80 fill. Bódy József, Lázár Antal, Illés Elek, Horváth Károly, »Talált tüzés«, Klein Jakab, Lakatos István, 2—2 kor. Duzár István, Udvardy Ignác, Beneze György, Tomper Imre, 1 kor. 60 fill. özv. Varga Antalné, Dr. Halász Vilmos, N. N., N. N. Morandini Tamás 1 kor. 20 fill. Dömötör Sándor, Klossovszky Ernő, Szakonyi Józsefné, Zsomboly József, Halassy István, Antal Béla, 1—1 kor. Weinberger N. 1 kor. 80 fill. Kovács Ferenc, Eklér, Sándor, Gombás István, Papp Alajos, N. N. Dr. Kele Antal, Borbély György, Juhász József, N. N., Koresmáros Jenő, ifj. Bedő Vendel, Lónyay József, Belo János, N. N., N. N., 80—80 fill. N. N., Tóth János, Horváth Jánosné, Fekete Istvánné, Simonits Mihály, Tanczos Lajos, Lasker János, Szakály István, 60—60 fill. Szláby József, Fábian Péter, Dani András, Szabó Dánielné, Vitai N. 40—40 fill. Horváth Sándor, 30 fill. N. N., Miszori Béla, Simonfi Lajos, Hollósy György 20—20 fill. összesen 94 kor. 70 fill. — Fogadják az egyet köszönetét.

Érettségi vizsgálatok Nagy-Kanizsán. A nagykanizsai főgymnasiumnál Spithó Lajos székes-fehérvári tankerületi főigazgató elnöklété alatt a mult hó végével volt a szóbeli érettségi vizsgálat. A jelentkezett 20 növendék közül 2 jelenen, 4 jól felelt meg, tíz pedig egyszerűen megfelelt; kettőt két óra, kettőt pedig egy évre vetettek vissza.

Aratás. Ezen a héten kezdték meg az aratást. Suhog a sarló, peng a kasza, rendbe dül a »Kálászok ocaója.« Aratnak. A magyar gazdának vagyis az országnak reménye, ha nem tulontul is, de teljesült. Rozsdáról, üszökről, konkolyról, jégverésről országosan sem hallottunk sokat ebben az évben Megyénkben, közeli vidékünkön még kevesebbet. Agabona elég jó fejlet termett. A magyar gazdának most vallásos hállára kell nyitnia száját. A mi Isten kezében volt, az meg van védve, abban nem csalódtunk. Köszönet és dicsőség érte a magasságos Istennek. Édes a szép reménynek közepes teljesülése is. Megnyugvást és boldogságot ad. Vigyázzunk most arra, ami a mi kezünkben, emberek kezében van! Isten után védelmezzük azt most már mimagunk. Vigyázzunk a tüzre, az adósságra és az uszorrára. Egyképen emészti mindenki a learatott gabonánkat. A gondosság és a takarékoság megmenti. A gazda takarékságára nemcsak a gazdának van szüksége. Szüksége van az iparosnak, a kereskedőnek, a tudósnak, a művésznak, a hivatalnoknak, — szüksége van az országnak. Mert a gazda földje tartja fen az országot, a gazda földje táplálja a nemzetet, a magyar gazda földjének az áldása fejleszti a tudományt művészetet, mesterséget, ipart, kereskedelmet, — ez fejleszti a közműveltséget, árasztja a közjólétet, adja a boldogságot. — (b).

A kutya ellen. A rendőrkapitányság szigoruan veszi a kutyatiltalmakat, aki a felszólítások és rendeletek után sem köti meg a kutyáját, vagy nem tesz szájkosarat

irgalmatlan bünteti a törvény értelmében és helyesen mert gyakran esnek kutyamarások s egy kutyamarás egy emberéletbe kerülhet

A kinek három szüretője van. Cseresznyés Károlynak hívják, hivatalára nézve csavargó s börtönvégzett ifju ember. Ezelőtt egy héttel szabadult ki, s bortól, szerelemtől ittasultan három leánnyal sétált este 11 óra tájba a Bárány előtti »trótojaron«. Kertész Jancsi, egy fiakkerosnak kocsis segédje irigy szemmel s szomorodott szívvel nézte s meg is szólította, hogy mig neki egy sincs, annak az akasztófa virágnak három van. Többről-többrre, összevesztek s Cseresznyés a három leány szemeláttára dicsőségesen felhasította egy késsel a kocsis hasát, aki másnap reggel bele is halt. Cseresznyést persze elfogták.

Még egy tóka. Szersa Lajos IV. hegykerületbeli lakosnak 17 hónapos Mária nevű gyermeke június 30-án játszásközben az udvaron levő vizförgő tókaiba fult.

Munka közben. Kardos Józsefné ebergényhegyi lakos a mezőn kapált s munkaközben csak összeesett és meghalt. Szívzselhűdés érte, azelőtt is szívbojós volt.

Házi szer. A méltán megérdemelt világhírénél fogva, melyet *Thierry gyógyszerár Pregráddban balzsam és centifolia kenőcsével* elért, olvasó közönségünk figyelmét felhívjuk a Thierry balzsam hirdetésre, mely lapunk mai számának hirdetései között található.

Csere-ajánlat. Vasmegeyből, egészséges, fenyves vidéken lakó falusi óhajtanó gymnasiumba járó gyermekét Zala-Egerszegre cserébe adni. Kellő felvilágosítást ad a zala-egerszegi állami elemi iskola igazgatósága.

Eladó két szép ház. telekkel, 27 kat. hold melléklettel, egyik szomszéd községben. Részletesebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Allategységügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 1-én a hivatalos adatok alapján: veszettség: Raposka 1 u.; sertésvesz: Hidvég 1 u., Nagy-Récsé 1 p., Rátka 1 u., Kustánszeg 4 u., Bazsi 1 u., Csabrendek 5 u., Prága 1 u., Szegvár 1 u., Alsó-Órs 8 u., Balatonfüred 9 u., Kapos 5 u., Lovas 8 u., Tördemicz 8 u.

A zala-egerszegi iskolák Értesítői.

Az 1899/1900-ik évben Zala-egerszegen 1585 iskolás tanuló volt.

Négy könyv négy féle iskoláról: elemi, leány polgári, felő kereskedelmi és gymnasiumi iskoláról ad számot az 1899/1900-ik év folyama végén.

Azonban már az elsöben is megkülönböztethetünk nygyet: fiu, leány, olai elemi és gazdasági iskolát.

Az elemi iskolák értesítőt Paukovics György igazgató állította össze. A tanköteleseknek, söt csak az elemi iskolába járóknak is magas statisztikája mutatja, hogy milyen szapora faj vagyunk. Ime a fiuiskolában I. a) osztály 63 b., oszt. 63 (126), II. a., 60 b., 60 (120), III. a., 65 b., 62 (127), IV. a., 46 b., 46 (92), V. (36), VI. (19) = 520 fiu. — A belvárosi leányiskolában. I. a., oszt. 73 b., 73 (146), II. a., 82 b., 45 (127), III. a., 25 b., 81 (106), IV. a., 53 b., 35 (88), V., (16) = 483 leány. — Az olakülvárosi vegyes elemiben két osztályban 25 fiu, 29 leány, együtt 54 gyermek. — A gazdasági ismétlődően az I. osztályban 19, a II-ban 5, együtt 24 figyermek. 569 fiu és 512 leány összesen 1081 elemi tanuló. — 19 rendes s az ének és hitoktatókkal együtt 28 személyből állott a tanítói kar. Az értesítő részletes kimutatást közöl egyéb iskolai dolgokról is. Jól esik megemlíteni azt a program cikket, amely az értesítőt bevezeti s melyet Novák Mihály irt a gyakorlati étellel összefüggőleg jó paedagogiai érzékkel. A szülőkhez és az iskolalábaratókhoz szól s az iskolai jutalmazásra nézve ad helyes irányelvet.

Az állami polgári leányiskola értesítőt Udvardy Ignác igazgató állította össze. Nevezetes benne az a mozzanat, hogy az iskola ebben az évben államosítottatt. Az I. osztályban 57, II-ban 29, III-ban 34, IV-ben 26.

Ev elején volt 148 tanuló, év végén 144, s így 17-tel több, mint az előző évben.

Nyolcz tanár s négy hitoktató, összesen 12 tanerő működött. Segítő egyesülete is van ez iskolának 501 kor. 28 fillérral s 150 növendék részessült segély könyvben.

A felső kereskedelmi iskolának ez évben tizenötödik értesítőt szerkesztette Udvardy Ignác igazgató. Terjedelmes szakdolgozatot közöl az elején Balassa Benő tanártól, ki a takarékpénztárak könyveléséről irt részletes tájékoztatót. Ev elején beiratkozott az alsó osztályba 41, a középsőbe 45, a felsőbe 36, összesen 122 növendék. Hét tanár és négy hitoktató, összesen 11 tanerő működött.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett a felső osztálynak mindenik növendéke, s kettő, ki a mult évről maradt és egy magántanuló. Jelesen 3, jól 6, rendszeren 13 növendék felelt meg, 11 tanulót pedig a szeptemberben letendő javító vizsgálatra utasított a bizottság. — A tanári könyvtár 15 féle művel gyarapodott 224 korona értékben. — A segítő egyesület alapján 40 tanulót láttak el könyvvel. — Az ifjuság az ugynevezett Kisfaludy Önképző körben hazafias szellemmel fejtette ki tevékenységét Kiss Lajos tanár vezetése mellett. 17 gyűlést tartottak, köztök október 6., Berzsényi Dániel emlékezte és márczius 15. alkalmiakat. Az önképző kör könyvtára 95 kötetben 77 művel gyarapodott ez évben s jelenleg 560 műve van a könyvtárunknak.

Az állami főgymnasium értesítőt Medgyesi Lajos igazgató állította össze. 16 tanerő működött ebben az évben a hat osztályban. Két év mulva teljes lesz a főgymnasium. A tanári könyvtár ez évben 398 könyvvel gyarapodott 1538 kor. 90 fill. értékkel. A könyvtárban most összesen 1317 drb. könyv van 4714 kor. 22 fill. értékben. Az ifjusági könyvtár 164 drbbal gyarapodott 417 kor. 60 fill. értékben s most 608 könyve van 1200 kor. 52 fill. Szépen gyarapodnak a többi szertárok is, főleg a természetrajzi és vegytani szertár. A tanulók létszáma a

következő: év elején az I. osztályban 59, II-ban 45, III-ban 43, IV-ben 34, V-ben 37, VI-ban 18. összesen 234. Atavaiyi létszámhoz képest szemmel látható gyarapodás van. Vizsgálatot tett 213 és három magántanuló. A tandíj fizetés alól fel volt mentve 35 egészen és 19 részben, 2730 kor. értékben. Hét tanuló ösztöndíja 2570 korona. 57 tanuló részessült a segélyező könyvtár 300 kötet tan-könyvében. A segélyalap ez évben 877 kor. 30 fillérral gyarapodott s most 1091 korona 42 fillérje van.

A rendkívüli tárgyakból tanulták a franciayelvet, gyorsírást, szabadkézi rajzot és éneket. Évközben kegyeletes és hazafias ünnepélyeket tartottak s a leendő önképző kör alapjául szavalókört alakítottak a tanulók. — A gondosan szerkesztett értesítők egy földrajzi értekezés nyitja meg *Göcséj* címén. Sebők Samu tanár ismertette Göcséjt földtani és főképen földrajzi tekintetben. Érinti a szó etimológiáját is, hozzávetőlegesen, a mi bátran elmaradhatott volna. Az *ej, hely* képző találgatásánál eredményesebb benne a régies *elve* névutónak mélyebb kutatása. Havas elve, Hid-elve, Erdő elve (Transilvánia) stb. Ha ugyan szükségesnek látja az ember e tárgynál a nyelvi kutatásokat. Az *elve* jelentősége mellett szöllana a *Girgáczia* állítólagos jelentése is: hegymögiség. De a Girgáczának nincs adva semminemű magyarázata. Az értesítőben különben kitünő helyet foglal el ez az értekezés, mert tárgy és alkalomszerű, legfőképpen helyszerű. Mig száz meg száz értesítő előszava érthetetlen és szükségtelen csudabogarokról disputál nyakaszakadtan, hogy pl. Galba Otto, Vitellius hány napig és hány éraig császárkodott, vagy hogy a digamma hány görög szóban található, vagy hogy Nietzsche Frigyes német filozofus urnak hány jelese volt az elemi iskolában: addig a Göcséjről irt tanulmány azt tanítja helyesen, hogy ismerjük meg hazánk földjét.

A geologia és geografia mellé mőtán sorakozhatnak itt az ethnografia is, de ez utóbbi terjedelmes ág e jelen szük helyre érhető okkal nem volt felvehető. Helyesebben annál részletesebb aprósággal kimerítően van tárgyalva a geografia. Csupán egy megjegyzés nem lehet itt említés nélkül hagyni. Az értekező a falvakat, városokat *telepeknek* hívja. Vannak főtelepek, kis telepek, közepes telepek. Telep. Telep. Igaz, hogy a honfoglaláskor ide *telepedtek* a magyarok, de nem telepitették őket. Az egész ország telep, de azért nem úgy hívjuk. Ez már ősi lakásunk nekünk és nem kolónia. Telepek lehetne mondani az idegenek faluját, pl Erdélyben a szászok községét s a bánya városokat. Furesának tünik fel ha az ősmagyaroktól lakott Bak községről, melynek mindjárt ezeresztendős multja van, 1024-től, azt mondjuk, hogy régi telep. Besenyőt 1019-ben adta Szent István az apátságának, aztán *leteleplés* történt. Az igaz De a vápalota is hajléka a királynak, a kunyho s a kalyiba is hajléka a kukoricacsászónak, hanem azért nem szoktuk a király házat hajléknak sem kalyibának mondani. Nem valami felemelő dolog a magyarra, ha azt mondjuk róla, hogy gyarmaton lakik Kinek a gyarmatján?...

Azonban itt iskolai értesítőről levén szó ismételten is megjegyezhetjük a nevelésügy örömeire, hogy kis városunkban ez évben 925 figyermek, összesen 1325 tanuló járt iskolába.

B. Gy.

Halottkemi jelentés.

Zala-Egerszeg r. t. város területén ez év július havában meghaltak:

1. Bakos Erzse, 3 hó r. k. földműves gyermeke,
 2. Szökrönyös Lajos, 32 év. r. k. nős fuvaros.
 3. Simon Ferenc, 73 év. r. k. özv. cipész.
 4. Nagy János, 27 év. r. k. volt csendőr.
 5. Berényi Irén, 19 nap r. k. kereskedő gyermeke
 6. Botfy Lajos, 52 év r. k. volt polgármester.
 7. Feili Lajos, 3 hó r. k. cipész gyermeke.
 8. Lakatos János, 68 év r. k. nős csizmadia.
 9. Zomody Mari, 6 hó r. k. pályaoír gyermeke.
 10. Samu Imre, 11 nap r. k. napszámos gyermeke.
 11. Gerencsér István, 2 hó 10 nap r. k. napszámos fia,
 12. Major Vendelné Mészáros Mari, 20 év r. k. bérés neje.
 13. Németh Hona, 3¹/₂ hó r. k. ttelen.
 14. Knippl József, 17 év r. k. tanuló.
 15. Papp Gyula, 16 év r. k. tanuló.
 16. Schwarz Ignác né Schwarz Katalin 88 év izr. özv.
 17. Maschanzger Margit, 1 hó izr. díjnok gyermeke.
- Zala-Egerszeg, 1900. július 1-én.

Dr. Graner Adolf
v. orvos.

I R O D A L O M.

Olcsó Könyvtár. A Gyulai Pál szerkesztésében, a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő eme vállalat, szokott választékosságával teszi közzé legújabb füzetit. Most kapjuk benne Faludi Ferenc verseit (1163—1265 sz.) ki új színeket, formákat és új tárgyakat hozott a mult század irodalmába. Határozott lyrai költő; forma érkeke olyan, hogy az ő versei, noha formában nem törnek új csapáson, üdén hangzanak, mintha újak lennének. Méltán számíthat az érdekes 60 filléres kötet nagy elterjedésére. — Ugyancsak az Olcsó könyvtárban jelent meg Riedl Frigyes tollából Péterfi Jenő (1166—1167. szám) jellem mélyebb hatásuk. Bensőséges igaz hangja megindít, a tudással és szeretettel való meltatás pedig megérteti a Péterfi tragédiáját, a mely irodalmunkat is szegényebbe tette. Ara 40 fillér. — Végre Stevenson híres beszéde: A franchardi kincs (1168—1169. szám), mely a francia vidéki életnek humoros rajza. Angliában egyike a legnépszerűbb novelláknak, biztonnal nálunk is sokan fogják elolvasni. Ara 40 fillér. Az olcsó könyvtár egyegy számának ára csak 20 fillér és minden könyvkereskedésben kapható.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat XIII-ik füzeté közzli: I. Lengyel Miska „Piros a pipacsok színe”, Magyar dalt. II. Gaál Ferencz L. Afflicion szalon darabot. III. Hubay Jenő „Bereense” hegedűre zongora kísérettel. IV. Serly Lajos „Iren csárdását.” Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes füzeté. Előfizetheti negyedévre 3 koronával a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalába Budapest VI. Csengery utca 62 a, honnan megismerésre mutatványfüzetet ingyen és bérmentve küldenek.

Háztartás. Gyönyörű nyomdai kiállításban jelenik meg ez a bő tartalma, a magyar hölgy közönséget a háztartás minden ágában tájékoztató közlöny havonként háromszor. Hogy mennyire nélkülözhetlen bármilyen háztartásban ez a jó tanácsadó, bizonyítja egy-egy szám rovatának a sokasága és sokfélesége. A Háztartás előfizetési ára 1/4 évre 3 korona. A Kis Lappal, a legjobb gyermek újsággal, együttesen előfizetve egy negyedévre 4 korona 50 fillér. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Cím: Háztartás kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi ut 54.

Magyar Bazar A Wohl Janka által szerkesztett és az Athenaeum kiadásában havonként négyszer megjelenő Magyar Bazar az elismert legjobb, legrégebb és legszebb divatlap. Gyönyörű szép divatképei, kézimunka rajzai, szabás mintái és részletes pontos divatleírásai hétről-hétre meglepetés számba mennek és különösen vonzóan és kitűnően van megszerkesztve a gyönyörűen illusztrált szép-irodalmi rész, mely állandóan közli a hazai és világirodalom legkiválóbb regényét A Magyar Bazar minden hó 1. 3., 16. és 24-én jelenik meg. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. Cím: Magyar Bazar kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap f. évi 12-ik számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet, díszkertészet, tarca, méhészet, lugas, közlekedés és távolról, baromtiak, gép- és eszköztár, irodalom, világszemle, hírek, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, színes műmellettek, fametszetek. Előfizetési ára a havonként kétszer megjelenő szaklapnak egész évre 6 korona; kertészek részére egész évre 4 korona.

Kis Lap. A Forgó bácsi Kis Lapja, ez a legrégebb képes gyermekújság, ma már nélkülözhetlen segédkező a gyermeknevelés körül. Sok tanulságos, szórakoztató olvasmányokkal, színes képpel hétről-hétre beköszönt a családhoz gyönyörűséget szerezve szülőknél, gyermekeknek egyaránt. Az előfizetési ár oly csekély, hogy mindenkinek módjában van ennek a kitűnő gyermekújságnak a tartása. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. Cím: Kis Lap kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

A Balaton és környékének térképe. A m. kir. államnyomda kiadásában megjelent 1:100.000 méretben szerkesztett „Balaton és környék” című térkép, mely a Balatont egész terjedelmében, valamint a vele határos Veszprém, Zala, Somogy és Tolna vármegyék egy részét 10 színnyomásban s egy 76/112 cm. nagyságú famentes papíron nyomva, ábrázolja, hivatalos adatok és eredeti kútforrások alapján állítottatott össze. Ez a térkép, mely hivatva van hazánk egyik legszebb vidékét részletesen ábrázolni, feltűnteti az egyes vármegyék, városok és községek politikai határait; tartalmazza a városokat, nagy- és kisközségeket, pusztákat, majorokat és egyes nevezetesebb épületeket. Feltűnteti továbbá a fürdőhelyeket, az összes közlekedési utakat, az eddig üzemben lévő vasutakat állomásaikkal együtt, a hajók kikötőt, a posta-, távírda- és távbeszélő állomásokat. A terepet a tenger szintétől számított s méterekben kifejezett magassági adatokon kívül 20 méter közönségtől magassági rétegvonalak juttatják kifejezésre, a Balaton mélységét pedig a földmívelési m. kir. minisztérium vízrajzi osztálya által eszközölt mérések alapján szerkesztett 1—1 méter távolsági mélyedési rétegek jelezik. A térkép ára 2 korona, vászonra huzva, össze hajtva 3 kor. 50 fillér, vászonra huzva léccel 6 korona. Kapható Toldi Lajos könyvkereskedőnél a m. kir. államnyomda főbizományosánál. Budapest II ker. Fő utca 2.

Az ország dolga.

Kínában nagy baj van. Az európai hatalmak is beleavatkoztak s így a mi országunkat is érdeklí a háború. Ezenkívül itthon kisebb méretekben bolygatják az országos ügyeket, Ferenc Ferdinánd trónörökös csakugyan megházasodott. Reichstadt városkában volt az esküvője Chotek Zsófiával, a kit a király az esküvő előtt hercegi rangra emelt. A tanárok Temesvárt gyűléseztek. Tanügyi dolgokról beszéltek: régészetről, ifjúsági iratokról, olvasó körökről, az idegen nyelvek tanításáról stb. Nevelésügyről már kevesebb szó volt, de mégis volt. Felvetette valaki azt az erkölcsi kérdést, hogy a tanuló ifjúság ellenálló képességét erősíteni kell a korai érzelmi kísértésekkel szemben. A közigazgatásról, hivatalos eljárásokról, az egyszerűsítés szükségességéről, a sablon szükségletességéről, stb. nem beszéltek. — A községi és körjegyzők már inkább elfélt tárgyalnak. Vasárnap gyűléseztek országos központi jegyzőegyesület s a közigazgatás reformjának sürög kérdéséhez szööl. A közigazgatás egyszerűsítés a fő cél. Megindítják a reformációt s erre nézve el is fogadják az elnökségnek egy javaslatát. — Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternek ünnepélyes találkozója volt Kolozsvárt régen érettségét tett tanuló társaival. Evvel-összekötve a városban ügyb. ünnepségeket is tartottak tiszteletére s megválasztották Kolozsvár díszpolgárává. Ezek mellett árdásos is az ő utazása. A hol jár az ipar fejlődésnek a virágzása kél a jába nyomán. Ebben az érdeklében továbbá is folytatta útját Erdélyben: Marosvár helyét, Székelyudvarhelyt, Brassóban, Csikban stb. — A lánghan álló Ázsiai birodalomban, Kínában, halomra öldék az európaiakat. Kína szemben áll az

az európai összes hatalmakkal, melyek között Ausztria-Magyarország is képviselve van. 2700 tonnás Zenta nevű hajónk ott van 271 emberrel. Utban van a Mária Terezia nevű torpedó koshajónk is. Az északamerikai egyesült államok kormánya nem Európa mellett, hanem Kína mellett van. Kínába megölték a császárt, a császárné pedig megteboiódott. A tőzsdén, a börzén, — mindenütt — idegesség, háborodás, mindenütt kavardás van.

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól.

felebb — 4 méter! póstabér és vámentesen szállítva! Mintak póstafordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig. méterenkint.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc urnak, gyógyszerész Neunkirchenben. Alsó-Ausztriában, a reuma és köszvény elleni vértisztító thea feltalálója.

Midőn jelen sorokkal a nyilvánosság elé lépek, teszem azt, mert kötelességemnek tartom Wilhelm urnak, neunkircheneri gyógyszerésznek, legbensőbb köszönetemet nyilvánítani a kitűnő szolgálatért, amit nekem tett kitűnő vértisztító theaja közvény fájdalom-maimban és egyuttal mindazoknak, akik e fájdalmas betegségben szenvednek, figyelmét fel akarom hívni erre a kitűnőnek bizonyult theára. Nem vagyok képes leírni a borzasztó fájdalmakat, amiket teljes három éven keresztül minden időváltozás alkalmával szenvedtem tagjaimban s a melytől semmi gyógyszer, sem kénfürdőzés meg nem szabadított. Alvás nélkül töltöttem éjjeleket ágyamban, étvágyam elvesztett s testi erőm napról napra fogyott. Fent nevezett theáját négy héten át használván, a fájdalomtól nemesak teljesen megszabadultam, hanem most is, mikor már hat hete theát nem iszom, egész testi állapotom megjavult. Abban a meggyőződésben vagyok, hogy mindenki, aki hasonló bajokban szenved s ezen theát használja, épen úgy, mint én, áldani fogja Wilhelm Ferenc urat, ezen thea feltalálóját.

Kitűnő tisztelettel

Butschin-Sreitfeld grófné,

főhadnagy neje.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

3181 kig. 900.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY!

Zalavármegye tek. alispánjának 1900. évi július hó 1-én kelt 16272. m. 900. sz. rendelete, Zala-Egerszeg rend. tan. város képviselőtestülete által, az elhalálozás folytán üresedésbe jött és 2800 korona évi fizetés, 400 korona lakbérrel javadalmazott Zala-Egerszeg városi

polgármesteri állásnak

választás útján leendő betöltésére nyilvános pályázat hirdettek, illetőleg az 1900. évi június hó 12-én 2945 kig. 900. sz. hirdetményben kitűzött pályázati hirdetmény ezennel meghosszabbítatik.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74 §-ában előirt, 1883. évi I. t. c. 5 §. VII. szerint való képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket „Zala-Egerszeg rend. tan. város képviselőtestületéhez” címezve legkésőbb 1900. évi július hó 31 d. n. 5 óráig a városi iktató hivatalba annál inkább benyujtsák, mert a később érkezettek tekintetbe vétetni nem fognak.

Az eddig azaz 1900. évi június 27-ig pályázati kérvényt benyújtottaktól újabb kérvény nem követeltetik.

Zala-Egerszegen, 1900. évi július 5-én tartott képviselőtestületi gyűlésből.

Németh Elek s. k.,
h. polgármester.

SZIVATTYUK
minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.
Mindenféle csövek.

MÉRLEGEK
Legujabb javított rendszerű tizedes és futósúlyú mérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyáril és mezőgazdasági, ipari és ház, célokra.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság
W. GARVENS, Bécs

Schwarzen-
ergstrasse 6.

I. Wallfisch
gasse Na.

Kapható gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezeteki üzletekben, kutturóvállalatoknál stb.
Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegét.

Árjegyzék ingyenés bérmentve.

Egy régi és nagy forgalmu
üzlethelyiség.

Hahóton a templom mellett 40 éves gyakorlatban levő és a legelőnkebb keresletnek örvendő fűszer és rőfőskereskedői helyiség, lakás és terjedelmes belső-séggel eladó. Venni szándékozók forduljanak

dr. Dunszt Ferenc
apáthoz Keszthelyen.

Mindenütt kapható.

Kalodont
Elismert legjobb fogtisztítószer.

Mariaczei

gyomorcsépek

Ügyelni kell a vedőjegyre!
nagyszerűen hatnak gyomorhajóknaál, nélkülözhetlen és általános ismeretes házi- és népszerű élyvagytalanság. gyomorbetegsége müzös lehelet, fel-fújtság, savanyú felbőfűgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaki-választás, sárgaság, andor és hányás, gyomorgörcs és székrekedés ellen. Hatatos gyógyszer fejtajas ellen, amely nyiben ez a gyomortól származott, gyomortünetek-ellen, étel- és italokkal, gúliszták, májbajok ellen.

Emiatt bajoknál a Brady-féle Mariaczei gyomorcsépek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Esetnél határozottan Brady-féle Mariaczei gyomorcsépet kéri és ügyelni kell a fenti vedőjegyre és aláírásra, valamint arra, hogy a régi hírt, valódi Brady-féle Mariaczei gyomorcsépből egy üveg 40 kr. nagy üveg 70 krba kerül, míg a hamis, utazott és csekély értékű olecsobb, jelenleg 35 kr.

Központi szétküldés
gyógyszertára Bécsben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.

Brady Károly

Kapható minden gyógyszerertárban.
Török József Budapest, VI Király-u. 12.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség!

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsirmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szelőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Legkiválóbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt, Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahn-pasta) 50 kr., Margit arcvíz 50 kr., Számtalan elismerő és köszönő levél!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Kapható minden gyógyszerertárban droguüzletben és illarszer-keresék.

Legjobb szépitő szer.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-c. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívávnak.

MERCUR
váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST
Arany János-utca 31.

SCHOTTOLA ERNŐ
műszaki-szülészeti és borászati szaküzlete
BUDAPEST
Fonciére-palota Andrassy-ut és Vácikörút sarkán

ajánl a szőlőbeni munkálatokhoz:

- „Simplex”-permetezőket,
- „Egyszerűség”-szénkéregzőket,
- kézi fúvós- és háton hordható képorozókat,
- amerikai gummitörszallagokat,
- moly-fecskendőt és lámpát,
- vegytiszta 99,8% tartalmú kékkövet,
- szicíliai finoman őrölt kénport,
- rafirhánest stb. stb.

Az osztr. magy. „Thermophor” vállalat vezérképviselője és főraktára Magyarország részére.

Mi a Thermophor? A thermophor oly kristályjégű vegyi anyaggal töltött különféle alakú közhasználati és gyógyászati eszköz, mely a meleget a kívánt hőfokban egyenletesen és állandóan 6, 8, sőt 10 órán keresztül 16-57 fokig és visszamenőleg megtartja.

A közhasználatban mint ágymelegítő, lábmegítő, de különösen mint tejthermophor- ott a hol üvegen táplált csecsemő vagy — ugyintén ásványvíz egyenletes hőfokban való tartásánál — megbecsülhetlen.

A gyógyászat terén kitűnő szolgálót tesz, mint borogató compress — mint thermomassage.

Sokoldalúságánál fogva a therm. alakja is változó: így viztartási célra akasztható reservoir, th.-lavoír, th.-irrigateur, th.-has-, láb- és ágymelegítő, th.-tejmelegítő, th.-térdegerme-lábikra-borogató, th.-kéz és lábfürdő.

A Thermophor kezelése egyszerű, szakismeretet nem igényel és a cseléség által is elsajátítható- anyaga ártalmatlan és elpusztíthatatlan.

Ábrákkal ellátott therm., ugyintén műszaki és ebészeti árjegyzékemet az érdeklődő feleknek rendelkezésére bocsájtom.

THIERRY A.
mell és gyomor balzsamát,

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védjeggyel van elátva. Főülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. **külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbaiüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse
(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyító hatása. Operációkta legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujjában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatása mindenféle sebguladásánál.

Próbaiüveg bérmentesen 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cím: a Thierry, gyógyszerertár és gyár a Védőangyalhoz.
Pregrada Pragerhof felé, A déli vasut mentén.
Prospektus ingyen és bérmentesen.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a háznál tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeinek utáztatát a törvény üldözi.

Issiggeae, Dorgoue, Koppenhága, fabriken farma.
Milánó, A. Betoloni.
Malvo, Sevrigo, Apot. Lejonet. Nantes, Pharmacie C. Fredet.
Nápoly, Palermo, Páris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11. Rue des francs Bougeois.
Prága, Róma
Corsá, Agenriadel Policlínico, **Roubax,** Pharmacie F. Geradth.
Sarajewo, Szegeed, Temesvár, Trieszt, Velenice, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvén. bejegyzett védőjeggyel valódi.

Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

Legrégibb gazdasági gépgyár
alapított 1845-ben a

Stádel Károly örökösei
kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője
Győrött, Városház u. 32-34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépjait és eszközeit, kitűnő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.
Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a

tolattyu rendszeres sorbavetőgépe:
a „Győri Drill”

mely Ausztria és Magyarországon szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbavető gépek között. A — „Győri Drille” a **legegyszerűbb és legkönnyebb** vetőgép — váltókerekek és láda megdöntő csavar nélkül, **minden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogastalanul rakja, a ve őmagot sohasem zuzza meg, a magmennyiség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható** munka közben is. — Egyszerű megtekintés elegendő szembetűnő előnyeinek felismerésére.

Továbbá ajánlja az **összes államokban szabadalmazott Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát,** mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőlánccal szemben összehasonlíthatatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

A számos kitüntetéset és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket ingyen és bérmentesen küld, valamint minden kérdézősköddésre készséggel válaszol a gyár **Győrben,** vagy a tulajdonosa

Stádel János
földbirtokos Zala-Tárnokon

Amerikai szabadalom 718.814. Britt-India szabadalom 2.290.

A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter úrnak 94,366—1899. szám alatt kelt magas rendeletére való hivatkozással értesitem Zalavármegye tanügyi hatóságait, miszerint

a „**HYGIEIA**”
pormentesítő-vállalat vezérképviselőjét, — illetve a

DUSTLESS
Felvilágosítással készséggel szolgálók:

porölő-anyag
kizárólagos elárutási jogát Zalamegye területére megszereztem.

HUBINSZKY ADOLF
fűszer- és vaskereskedése Zala-Egerszegen.

NESTLE Gyermeklisztje

a legjobb alpesi tejet tartalmazza.
A legbecsesebb táplálék
gyermekek és gyomorhajosok számára.

A legelső orvosi tekintélyektől ajánlva, már 30 éve minden gyermekkorházban alkalmazásban van. Egy doboz gyermekliszt 1 kor. 80 fill.

Gyermeklisztből mutatványdobozok ingyen és bérmentesen.

Főraktár: Berlyak F-nél Bécs I. Naglergasse 1.
Nestle condensált teje cukorral dobozonként 1 korona, cukor nélkül „Viking”. (Újdonság) dobozonként 1 korona.